

Bilaga 2 - Koppling till befintliga mål

Idag finns det många befintliga mål som på olika sätt kopplar till en hållbar dagvattenhantering. Avsnittet nedan syftar till att i korthet redogöra för mål som har en direkt eller indirekt koppling till etappmål om hållbar dagvattenhantering. Agenda 2030-målen samt miljökvalitetsmålen gäller alla aktörer i samhället men är ej fastlagda i lag. Med gemensamma ansträngningar ska kommuner (va-huvudmän inkluderade), fastighetsägare, stora som små företag och enskilda individer sträva mot att nå dessa mål.

Globala hållbarhetsmålen enligt Agenda 2030

Agenda 2030 med dess globala hållbarhetsmål, har tagits fram av FN:s 193 medlemsländer. Alla länder har åtagit sig att nå målen och alla delar av samhället inkluderas: organisationer, näringsliv, offentlig sektor, forskare och enskilda individer. Frågan om en hållbar dagvattenhantering kopplar till flera av de globala hållbarhetsmålen.

I listan nedan är de globala mål som anses ha tydligast koppling till dagvattenfrågan, och tillhörande relevanta delmål listade.

- Mål 6 Vatten och sanitet
  - 6.3 Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt.
  - 6.4 Till 2030 väsentligt effektivisera vattenanvändningen inom alla sektorer samt säkerställa hållbara uttag och en hållbar försörjning med sötvatten för att angripa vattenbristen och väsentligt minska det antal människor som lider av vattenbrist.
  - 6.5 Senast 2030 genomföra en integrerad förvaltning av vattenresurser på alla nivåer, när så är lämpligt genom gränsöverskridande samarbete.
  - 6.6 Senast 2020 skydda och återställa de vattenrelaterade ekosystemen, däribland berg, skogar, våtmarker, floder, akviferer och sjöar.

- Mål 11 Hållbara städer och samhällen
  - 11.6 Till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person, bland annat genom att ägna särskild uppmärksamhet åt luftkvalitet samt hantering av kommunalt och annat avfall.
  - 11.7 Senast 2030 tillhandahålla universell tillgång till säkra, inkluderande och tillgängliga grönområden och offentliga platser, i synnerhet för kvinnor och barn, äldre personer och personer med funktionsnedsättning.
  - 11.b Till 2020 väsentligen öka det antal städer och samhällen som antar och genomför integrerade strategier och planer för inkludering, resurseffektivitet, begränsning av och anpassning till klimatförändringarna och motståndskraft mot katastrofer samt utveckla och genomföra, i linje med Sendai-ramverket för katastrofriskreducering 2015–2030, en samlad katastrofriskhantering på alla nivåer.

- Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna
  - 13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer
  - 13.3 Öka kunskap och kapacitet för att hantera klimatförändringar
- Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald
  - 15.1 Bevara, restaurera och säkerställ hållbart nyttjande av ekosystem på land och i sötvatten
  - 15.5 Skydda den biologiska mångfalden och naturliga livsmiljöer
  - 15.8 Förhindra invasiva främmande arter i land- och vattenkosystem
  - 15.9 Integrera ekosystem och biologisk mångfald i nationell och lokal förvaltning

Konventionen för biologisk mångfald och Aichimålen

De internationella målen för biologisk mångfald och ekosystemtjänster redovisas i den strategiska plan för biologisk mångfald som antogs vid det partsmöte som inom konventionen för biologisk mångfald (CBD) hölls i Nagoya 2010. Den strategiska planen gäller fram till 2020 och beskriver sex strategiska mål och 20 delmål (Aichimålen). Frågan om hållbar dagvattenhantering kopplar bland annat till följande Aichimålen för biologisk mångfald:

- Aichimål 5: År 2020 har förlusten av alla naturliga miljöer, inklusive skogar, åtminstone halverats och där så är möjligt i det närmaste upphört, och degradering och fragmentering har minskat markant.
- Aichimål 14: År 2020 återställs och bevaras ekosystem som tillhandahåller väsentliga tjänster, inklusive tjänster som rör vattenförsörjning och som bidrar till hälsa, försörjningsmöjligheter och välbefinnande, med beaktande av kvinnors, ursprungliga och lokala samhällens behov samt fattigas och särskilt utsattas behov.

Nationellt mål om klimatanpassning

Det nationella målet för klimatanpassning som formulerats i Nationella strategin för klimatanpassning (prop. 2017/18:163) är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

Det svenska miljömålssystemet

Miljömålssystemet utgörs av ett generationsmål, 16 miljö kvalitetsmål samt flera etappmål. Sveriges miljömål är det nationella genomförandet av den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen. Nedan följer en redovisning av de delar som är relevanta för etappmål om dagvatten.

Generationsmålet

Det övergripande målet som visar inriktningen för Sveriges miljöpolitik kallas för generationsmålet. Syftet med målet att visa på den samhällsomställning som krävs för att vi ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta till

kommande generationer. Generationsmålet ska vara vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. Under generationsmålet finns ett flertal preciseringar där några är mer relevanta ur ett dagvattenperspektiv:

- Den biologiska mångfalden och natur- och kulturmiljön bevaras, främjas och nyttjas hållbart.
- Människors hälsa utsätts för minimal negativ miljöpåverkan samtidigt som miljöns positiva inverkan på människors hälsa främjas.
- Kretsloppen är resurseffektiva och så långt som möjligt fria från farliga ämnen.
- En god hushållning sker med naturresurserna.

Miljö kvalitetsmål

Av de sexton miljö kvalitetsmålen är de främst tre stycken miljö mål som kopplar direkt till vatten samt miljö målet om den bebyggda miljön som kopplar direkt till dagvattenfrågan. Under de tre vattenmålen finns flera preciseringar som kopplar till dagvatten. Under God bebyggd miljö har vi lyft fram ytterligare några preciseringar som visar att dagvattenfrågan är en bred samhällsfråga som berör alla.

- **Ingen övergödning:** Halterna av gödande ämnen i mark och vatten ska inte ha någon negativ inverkan på människors hälsa, förutsättningar för biologisk mångfald eller möjligheterna till allsidig användning av mark och vatten.
- **Levande sjöar och vattendrag:** Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljö värden samt landskapets ekologiska och vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas.
- **Grundvatten av god kvalitet:** Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag.
- **God bebyggd miljö:** Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas. Nedanstående punkter anger de för dagvattenfrågan, mest relevanta preciseringar som finns för miljö målet God bebyggd miljö:
  - **Hållbar samhällsplanering:** Städer och tätorter samt sambandet mellan tätorter och landsbygd är planerade utifrån ett sammanhållet och hållbart perspektiv på sociala, ekonomiska samt miljö- och hälsorelaterade frågor.
  - **Infrastruktur:** Infrastruktur för energisystem, transporter, avfallshantering och vatten- och avloppsförsörjning är integrerade i stadsplaneringen och i övrig fysisk planering samt att lokalisering och utformning av infrastrukturen är anpassad till människors behov, för att minska resurs och energianvändning samt klimatpåverkan, samtidigt som hänsyn är tagen till natur- och kulturmiljö, estetik, hälsa och säkerhet.
  - **Natur- och grönområden:** Det finns natur- och grönområden och grönstråk i närhet till bebyggelsen med god kvalitet och tillgänglighet.
  - **Hushållning med energi och naturresurser:** Användningen av energi, mark, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt,

resursbesparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska och att främst förnybara energikällor används.

Etappmål

Utöver generationsmålet och miljökvalitetsmålen har Regeringen antagit 29 etappmål, varav ett tjugotal fortfarande är aktuella. Etappmålen ska underlätta arbetet att nå generationsmålet och miljömålen. Etappmålen syftar till ett identifiera en önskad omställning av samhället. Etappmålen ska vara vägledande för allas miljöarbete, för såväl regeringen som myndigheter och andra aktörer. Inom uppdraget har tre befintliga etappmål identifierats som direkt eller indirekt bidrar till en hållbar dagvattenhantering:

- **Etappmål om metod för stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer:** Kommunerna ska senast 2020 ha tillgång till en utvecklad metod för att ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.
- **Etappmål om integrering av stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer:** En majoritet av kommunerna ska senast 2025 ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.
- **Den biologiska mångfaldens och ekosystemtjänsternas värden:** Senast år 2018 ska betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster vara allmänt kända och integreras i ekonomiska ställningstaganden, politiska avväganden och andra beslut i samhället där så är relevant och skäligt.